

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 23. august 2013

Sagsnr.: 21743

Dok.nr.: 570438

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i brev af 25. juli 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 547 (Alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål 547:

”Ministeren bedes redegøre for og beskrive slagtemetoderne for halalslagtning og ikke-halalslagtning, og for de faktiske forskellige i slagtemetoder mellem halalslagtning og ikke-halalslagtning, for de forskellige dyrearter, der slagtes”

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Fødevarestyrelsen, som oplyser følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

”Dyrevelfærdsmæssige forhold i forbindelse med slagtning af dyr er reguleret af forordningen om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet¹ suppleret af nationale regler i bekendtgørelsen om slagtning og aflivning af dyr². Ved traditionel slagtning af dyr er det et krav, at der benyttes en af de metoder, der er optaget i bilag I til forordningen. Ved slagtning efter religiøse ritualer (schæchtning efter jødisk ritus og halal efter islamisk ritus) finder bestemmelserne i bekendtgørelsen anvendelse. Schæchtning foregår altid uden forudgående bedøvelse, medens halalslagtning kan foregå både uden og med forudgående bedøvelse. Der er ikke registreret virksomheder, der foretager slagtning efter religiøse ritualer uden forudgående bedøvelse i Danmark. Såfremt et slagteri ønsker at foretage slagtning uden forudgående bedøvelse, vil det efter de gældende regler være tilladt, efter forudgående anmeldelse til Fødevarestyrelsen.

¹ Rådets forordning (EF) Nr. 1099/2990

² Bekendtgørelse nr. 1302 af 17. december 2012 ,

Både krav til traditionel slagtning og krav til slagtning efter religiøse ritualer, med eller uden forudgående bedøvelse, skal fremgå af slagteriets standardprocedurer eller retningslinjer for god praksis. Ligesom der ved begge er krav om, at de personer, der bedøver og afbløder dyrene, har et kompetencebevis.

Slagtekyllinger

Næsten alle slagtekyllingerne halalslagtes i Danmark. Både ved traditionel slagtning og ved halalslagtning med bedøvelse bliver kyllingerne bedøvet med elektrisk strøm ved at blive nedsænket i et vandbad, hvorefter de aflives ved, at blodårerne i halsen skæres over af automatiske knive.

Den væsentligste forskel mellem traditionel slagtning og halalslagtning er kombinationen af strømstyrke og frekvens. Den strømstyrke, der ved en given frekvens anvendes ved traditionel slagtning, indebærer, at en del af kyllingerne dør i forbindelse med bedøvelsen. Ved halalslagtning skal bedøvelsen være reversibel, og det er derfor nødvendigt, at anvende en lavere strømstyrke. Det betyder, at bedøvelsen ikke er helt så dyb og langvarig som ved traditionel slagtning. Ved halalslagtning er det derfor et krav, at der højst må gå fem sekunder fra kyllingerne forlader vandbadet til de får blodårerne i halsen skåret over.

Såfremt slagtning af fjerkræ fandt sted uden forudgående bedøvelse i Danmark, ville det være en betingelse; at slagtningen skulle foregå på et slagteri, at slagtningen skulle overvåges af en embedsdyrlæge, og at hvert dyr skulle fastholdes manuelt, når halssnittet blev lagt og indtil døden var indtrådt. Dyrene skulle aflives ved, at blodårerne i halsen blev skåret over manuelt med et skarpt redskab umiddelbart efter, at dyret var blevet fikseret.

Kvæg

Ved traditionel slagtning bedøves dyrene under danske forhold med en penetrerende boltanordning, som driver en bolt gennem kraniet og ind i dyrets hjerne, og dermed bedøver dyret inden blodårerne i halsen skæres over, og dyret dør ved afblødning, inden det kommer til bevidsthed.

Ved halalslagtning af kvæg med forudgående bedøvelse er det et krav, at bedøvelsen er reversibel. Der anvendes derfor en ikke-penetrerende boltpistol. Det er et krav, at bedøvelsen foretages efter nøje instruktion, med et korrekt tryk og på fastholdt dyr med fikseret hoved. Den ikke-penetrerende boltpistol giver dyret et kraftigt slag i panden, hvorved dyret bedøves. Dyret får derefter skåret blodårerne i halsen over og dør ved afblødning inden, det kommer til bevidsthed.

For begge metoder gælder typisk, at dyret fastholdes i en boks for at sikre, at bedøvelsen kan foretages korrekt.

Såfremt slagtning af kvæg fandt sted uden forudgående bedøvelse i Danmark, ville det være en betingelse, at slagtningen skulle foretages på et slagteri med permanent

veterinær kødkontrol, og at slagtingen skulle overvåges af embedsdyrlægen. Dyret skulle tillige fastholdes mekanisk, og der skulle anvendes en boks, hvor dyret skulle fastholdes i opretstående stilling. Boksen skulle kunne justeres efter dyrets størrelse, således at hoved og krop skulle fikseres så skånsomt som muligt.

Det danske krav om fastholdelse i opretstående stilling gør, at det ikke er tilladt i Danmark at anvende en såkaldt "kasteboks", som fikserer dyret og roterer det, så dyret kommer til at ligge på ryggen, når blodårerne i halsen skæres over. Kasteboksen anvendes forsat i nogle andre lande i forbindelse med schæchtning og halalslagting.

I Danmark er det et krav i forbindelse med slagting af kvæg efter religiøse ritualer uden forudgående bedøvelse, at dyret umiddelbart efter, at halssnittet er foretaget, bedøves ved skydning med en bolt pistol. Der er således i Danmark krav om efterfølgende bedøvelse umiddelbart efter, at halssnittet er foretaget.

Får og geder

For får og geders vedkommende er der med de metoder, der anvendes i dag, ikke forskel på traditionel slagting og halalslagting med forudgående bedøvelse. Dyrene bedøves typisk med elektrisk strøm, der ledes gennem dyrets hjerne, og dermed bedøver dyret. Dyret får derefter skåret blodårerne i halsen over og dør ved afblødning, inden det kommer til bevidsthed. Lam og kid med en vægt på under 10 kg kan desuden bedøves med en ikke penetrerende boltanordning."

Såfremt slagting af får og geder fandt sted uden forudgående bedøvelse i Danmark, ville det være en betingelse, at slagtingen blev foretaget på et slagteri med permanent veterinær kødkontrol, at slagtingen blev overvåget af embedsdyrlægen, og at hvert dyr blev fastholdt mekanisk."

Nye regler

Man kan i dag anmelde slagtinger uden forudgående bedøvelse, som man vil kunne gennemføre, hvis der leves op til de fastsatte krav hertil. Muligheden har ikke været anvendt i en årrække, men der har været en anmeldelse for nylig, som dog blev trukket tilbage. For at sikre bedst mulige forhold for dyrene under slagting ønsker jeg at afskære muligheden for at slagte uden forudgående bedøvelse, og jeg har derfor taget initiativ til at ændre vores nationale regler på området.

Karen Hækkerup

/Tanja Andersen

